

http://politiken.dk/kultur/kultur_top/art5618036/Tyske-teaterfolk-om-dansk-spare%C3%B8velse-I-lukker-en-af-Europas-vigtigste-kulturinstitutioner

Tyske teaterfolk om dansk spareøvelse: I lukker en af Europas vigtigste kulturinstitutioner

Tyske teaterforskere trygler kulturministeren og direktøren for Det Kongelige Teater om at opgive at nedlægge teatrets 268 år gamle bibliotek og overdrage materialet til Det Kongelige Bibliotek.

Der står gamle håndskrevne protokoller om, hvordan sylfiderne kom op at flyve i Bournonvilles egen opsætning af balletten. Der står hundredvis af rollehæfter, som har tilhørt nu for længst afdøde kongelige skuespillere. Man kan bladre gennem gamle teaterplakater. Studere kulissemodeller og optegnelser over kostumer helt tilbage til 1748. Og læse i regissørernes dagbøger fra 1781 og frem til 1980.

Men spørger man en kreds af teaterhistorikere i Berlin, er det langt mere end 268 års historie fra Det Kongelige Teater, som i disse dage tages ned fra reolerne på Det Kongelige Teater i København for at blive flyttet til Det Kongelige Bibliotek.

Det er et uerstatteligt stykke af europæisk teaterhistorie.

LÆS OGSÅ:

[Læs også: Det Kgl. Teater kunne spare millioner ved at købe ind efter reglerne](#)

»Det er ikke alene et dansk anliggende. At nedlægge biblioteket og arkivet og adskille det fra teatervirksomheden er et tab for hele Europa. For i en lang periode var dansk teater jo førende i Europa og havde så megen udveksling med andre lande«, siger den svensk-tyske teaterhistoriker og forsker ved Humboldt Universität i Berlin Clemens Räthel, der sammen med to kollegaer har skrevet til kulturminister Bertel Haarder og direktøren for Det Kongelige Teater i håb om at bremse lukningen.

Burde på verdensarvliste

I brevet til Bertel Haarder skriver de, at en opsplitning og flytning af biblioteket vil betyde, at »en af Europas vigtigste og mest enestående kulturinstitutioner forsvinder efter 268 års uafbrudt virke«. Og at biblioteket snarere burde optages på Unesco's Verdensarvliste.

Biblioteket har, skriver forskerne, stor betydning for studerende og forskere og rummer vidnesbyrd om samspillet mellem dansk og europaisk litteratur- og teaterhistorie »prominent repræsenteret« af beromtheder som Holberg, Oehlenschläger, Ibsen og Bournonville.

»Hvordan ville den europæiske komedietradition ikke have set ud uden Holberg?«.
»Oehlschläger kaldte sig en både dansk og tysk forfatter«, skriver de. Og: »August Bournonvilles banebrydende arbejde som koreograf tog sin begyndelse på Det Kongelige Teater«.

Læs også: Bertel Haarder udskifter hele bestyrelsen på Det Kongelige Teater

I Tyskland har man ikke haft et nationalteater, så der findes ikke sådan et sted, forklarer Clemens Räthel. I Sverige har man noget lignende på Drottningholms slottsteater, men det er ikke lige så gammelt.

Uenighed om fremtidssikring

Det er faktisk fjerde gang i løbet af de seneste 25 år, at Det Kongelige Teaters Arkiv og Bibliotek har været planlagt lukket. Denne gang er beslutningen dog endegyldig, siger direktør Morten Hesseldahl, der forklarer, at flytningen ikke sker af økonomiske grunde, men netop for at bevare, beskytte og gøre materialet tilgængeligt for flere.

»Vi vil gerne fremtidssikre arkivet og biblioteket og gøre det tilgængeligt for offentligheden. Ligesom I på Politiken nok ikke har mange udklipsposer i kælderen længere, må vi også sikre, at man kan søge i materialet digitalt. Men vi er sat her for at lave scene kunst, mens Det Kongelige Bibliotek for at registrere. Så vi overlader opgaven til dem«, sigedirektøren.

Som et menneskes erindring

For Clemens Räthel er det nu ikke gjort med, at flere fremover får lettere adgang til bibliotekets og arkivets materiale. Det er selve sammenhængen med det levende teater, der betyder noget, mener han.

»Hver gang tæppet går op, ser vi noget nyt, som samtidig ikke kan eksistere uden teatrets fortid«, skriver han og de to kollegaer i brevet til Bertel Haarder.

Læs også: Det Kongelige Bibliotek sløjfer hvert syvende job

»For mig er det vigtigste, at arkivet er knyttet til den løbende teatervirksomhed. Ligesom et menneske i sin erindring har det, som er vigtigt for, hvad det foretager sig nu og i fremtiden, er sådan et arkiv jo teatrets erindring, som gør, at man kan møde sin samtid med en viden om, hvad der er sket tidligere«, siger han.

Få kulturen i din indbakke

Danmarks bedste kulturredaktion samler ugens vigtigste historier for dig der elsker bøger, musik, film og kunst.

Ja tak. Politiken må lejlighedsvis gerne kontakte mig med nyheder, tilbud om gratis e-bøger og andre gode tilbud, på mail, sms og telefon. Jeg kan, til en hver tid, framelde mig. [Læs mere her.](#)

Mest læste

1.

[Skuespilleren Michael Nyqvist er død](#)

2.

[Samme uddannelse giver vidt forskellige chancer for at få job](#)

3.

[I hus til halsen: Det kan også ske for dig](#)

»Den erindring kan man ikke bare koble af teatret og flytte. Der er sikkert andre arkiver, man med fordel kan overføre til Det Kongelige Bibliotek. Men ikke teaterarkivet. Det har vi brug for på teatret«, siger Clemens Räthel.

»Det bliver jo ikke digitaliseret«

I øvrigt er der i hans øjne fordele ved det fysiske fremmøde i forhold til digital søgen i et arkiv som dette.

»Så mødes folk, der arbejder på teatret, med folk, som forsker i teatrets historie. Og med ansatte, som ved, hvad der findes i arkivet. Derfor finder man ofte noget, man på forhånd slet ikke havde i tankerne«, siger Clemens Räthel, der i øvrigt tvivler på, at Det Kongelige Bibliotek får kræfter til at varetage denne nye opgave i lyset af bibliotekets forestående besparelser.

»Det bliver jo ikke digitaliseret«

Annoncørbetalt indhold fra Spies

Psykolog: Gear ned - og få løst flere af dine arbejdsopgaver

[Læs mere](#)

Den tvivl deler Erik Harbo, som frem til årtusindskiftet i 34 år var operasanger på Det Kongelige Teater og siden har udgivet 30 cd'er med musik fra teatret på cd'er med tilhørende bøger, hvortil han har brugt teatrets bibliotek flittigt.

Læs også: Sparerunde rammer bibliotekets kerne

»Det bliver jo ikke digitaliseret. Det er noget, de bilder os ind. For Det Kongelige Bibliotek skal afskedige 50 mand i den kommende tid. Så de får da ikke tid til at tage sig af det, hvilket jeg også i breve har forklaret både kulturministeren, bestyrelsen og teaterchefen. Men vi får bare besked om, at: Åh, jo. Det skal nok gå fantastisk«, siger Erik Harboe, der har været med til at protestere, hver gang biblioteket er varslet lukket siden 1990, men denne gang mener, at der er sket »en lille revolution«.

»For man har gjort det uden at tale med nogen medarbejdere overhovedet«.

Biblioteket kan godt klare opgaven

Selv hvis materialet bliver digitaliseret, går noget tabt, mener han.

Læs mere

1.

Undersøgelse: Kvindelige skuespillere underbetales

fredag 17. februar 2017

2.

Orwells '1984' topper bestsellerlister i hele verden efter Trumps magtovertagelse

fredag 27. januar 2017

3.

Professor: Konkurrenceregler passer ikke til Google og Facebook

onsdag 25. januar 2017

»For i dag ligger alting så præcist, at bibliotekaren og andre kan gå lige hen og finde den der pressemeddelelse eller libretto eller skuespiltekst fra år 1800. Man kan finde det på et øjeblik. Og man kan da ikke have billeder og andet, som man skal bruge til daglig,

liggende gemt et andet sted. Alene inden Det Kongelige Bibliotek får skannet et billede, vi skal bruge på teatret, er der jo gået tre dage«.

Lige nu:

Få Politiken leveret hver weekend og fuld adgang til politiken.dk og e-avisen

[Prøv første måned for 199 kr.](#)

Det lykkedes i går ikke at træffe direktør Det Kongelige Bibliotek Erland Kolding Nielsen for at høre, hvordan biblioteket vil klare digitaliseringen materialet fra Det Kongelige Teater, men modtog et kort, skriftligt svar på spørgsmålet om, hvorvidt man har kræfter til at overtage og videreføre biblioteket:

»Ja!!!«.